

ПІДПРИЄМНИЦЬКЕ ПРАВО

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

1. Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	Для всіх (окрім 08 Право)
Спеціальність	Для всіх (окрім 081 Право)
Освітня програма	Для всіх освітньо-професійних програм (крім 081 «Право»)
Статус дисципліни	Нормативна (цикл загальної підготовки)
Форма навчання	Очна (денна)
Рік підготовки, семестр	2/3 курс, осінній/весняний семестри
Обсяг дисципліни	2 кредити / 60 годин Денна форма навчання: лекції - 18 год., семінарські - 18 год., самостійна робота - 24 год.
Семестровий контроль/контрольні заходи	Залік /МКР
Розклад занять	http://rozklad.kpi.ua/
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лекції та практичні (семінарські) заняття: Викладачі кафедри інформаційного, господарського та адміністративного права

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Основною метою навчальної дисципліни «Підприємницьке право» є засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних положень підприємницького права та основних правових інститутів у підприємницьких відносинах, понятійно-категоріального апарату та формування юридичного мислення на основі здобутих правових знань. Підготовка здобувачів вищої освіти спрямована на те, щоб випускники різних спеціальностей оволоділи необхідними знаннями в організації та здійсненні підприємницької діяльності, забезпечення дотримання ними вимог чинного законодавства, а також захисту їх прав та законних інтересів у взаємовідносинах з іншими суб'єктами підприємництва та органами державної влади, управління та місцевого самоврядування. Предметом вивчення навчальної дисципліни є відносини щодо організації та здійснення підприємницької діяльності, система законодавства, а також практика реалізації відповідних норм різноманітними суб'єктами.

Програму даного курсу спрямовано на формування таких **компетентностей**:

здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

здатність працювати в команді;

здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності

Здатність використовувати нормативну та правову документацію, що стосується інформаційно-телекомунікаційних мереж, телекомунікаційних та радіотехнічних систем (закони України, технічні регламенти, міжнародні та національні стандарти, рекомендації Міжнародного союзу електрозв'язку і т.п.) для вирішення професійних завдань.

Готовність до вивчення науково-технічної інформації, вітчизняного і закордонного досвіду з тематики інвестиційного (або іншого) проекту засобів телекомунікацій та радіотехніки.

За результатами вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти мають продемонструвати такі результати навчання:

Застосовувати міжособистісні навички для взаємодії з іншими людьми та залучення їх до командної роботи

Толерантно сприймати та застосовувати етичні норми поведінки відносно інших людей

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Навчальна дисципліна «Підприємницьке право» базується на загальних знаннях з основ правознавства та «Вступі до філософії» та є основою для вивчення «Охорони праці та цивільного захисту» та «Економіка і організація виробництва».

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Місце права на підприємницьку діяльність в системі прав людини. Загальні засади підприємницької діяльності, підприємницьке законодавство.

Тема 2. Загальні положення про суб'єктів підприємницької діяльності.

Тема 3. Державне регулювання та легалізація (легітимація) підприємницької діяльності.

Тема 4. Правовий режим майна суб'єктів підприємницької діяльності.

Тема 5. Господарські зобов'язання. Договори у підприємницькій діяльності.

Тема 6. Відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності та захист їхніх прав і законних інтересів.

Тема 7. Захист прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності.

Тема 8. Антикорупційна стратегія та політика суб'єктів підприємницької діяльності.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Для успішного вивчення дисципліни достатньо опрацьовувати навчальний матеріал, який викладається на лекціях, а також ознайомитись з наступними джерелами.

4.1. Підручники, посібники

1. Господарське право (Загальна частина): підручник / за ред. В. С. Щербини, В. В. Резнікової. Київ : Видавництво Ліра-К, 2023. 588 с.
2. Господарське право: навчально-методичний посібник (для студентів денної та заочної форми навчання) / Подцерковний О. П., Добровольська В. В., Зятіна Д. В., Будурова Г.М. Одеса, 2021. 166 с. <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/14352> (дата звернення: 20.05.2025).
3. Мілаш В.С. Господарське право: навч. посіб. для підгот. до іспитів / 8-ме вид., змін. Харків: Право, 2024. 400 с.
4. Господарське право: Практикум / А.Г. Бобкова (кер.авт. кол.), К.О. Калаченкова, Ю.О. Моїсєєв, Ю.М. Павлюченко та ін.; за заг. ред. А.Г. Бобкової. Харків : Право, 2018. 592 с.
5. Господарське право: навч. посібник / укл. А.А. Бутирський. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 144 с. https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/841/Hospodarske_pravo.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата звернення: 20.05.2025).
6. Цивільне право (загальна частина). Курс лекцій: навч. посіб. / за редак. І. Спасибо-Фатєєвої. Харків: ЕКУС, 2021. 448.
7. Господарське право: особлива частина (правове регулювання господарських відносин в окремих галузях економіки): навчальний посібник / д-р юрид. наук, проф. Б.В. Деревянко; МВС України, Донецький державний університет внутрішніх справ. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2021. 314 с. URL: https://hozpravoreposit.kyiv.ua/bitstream/handle/765432198/136/Derevyanko_posibnik_2021.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата звернення: 20.05.2025).
8. Гарагонич О.В., Дорошенко Л.М., Кологойда О.В., Пожоджук Т.Б. Корпоративне право: підручник. К.: Юрінком Інтер, 2025. с.
9. Правові основи запобігання та боротьби із корупцією : навч. посіб. для підготовки до атестації здобувачів вищої освіти / Б.М. Головкін, К. А. Автухов, М.Ю. Валуйська, С.Ю. Лукашевич та ін.; за ред. Б.М. Головкіна і С.Ю. Лукашевича. Харків: Право, 2018. 288 с.
10. Мазур І.І. Антикорупційна політика в системі детінізації економіки України: сутність, проблеми, перспективи: монографія / І.І. Мазур, О. М. Халковський. Київ: [б. в.], 2017. 246 с.

4.2. Нормативно-правові акти України

1. Конституція України від 28.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 20.05.2025).
2. Цивільний кодекс України: Закон України 16.01.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 20.05.2025).
3. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата втрати чинності: 28.08.2025) (дата звернення: 20.05.2025).
4. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 р. № 1576-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text> (дата звернення: 20.05.2025).
5. Про акціонерні товариства: Закон України від 27.07.2022 р. № 2465-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#Text> (дата звернення: 20.05.2025).

6. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 06.02.2018 р. № 2275-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text> (дата звернення: 20.05.2025).

7. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text> (дата звернення: 20.05.2025).

8. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 р. № 222-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text> (дата звернення: 20.05.2025).

9. Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності: Закон України від 19.05.2011 р. № 3392-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3392-17#Text> (дата звернення: 20.05.2025).

10. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні: Закон України від 15.07.2021 р. № 1667-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text> (дата звернення: 20.05.2025).

11. Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб: Закон України від 09.01.2025 р. № 4196-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4196-20#Text> (дата звернення: 20.05.2025).

Для пошуку нормативно-правових актів необхідно використовувати офіційний інтернет-портали:

1. Офіційний портал Верховної Ради України: <https://www.rada.gov.ua/>
2. Судова влада України: <https://court.gov.ua/>
3. Реєстр судових рішень: <https://reyestr.court.gov.ua/>

Інформаційні ресурси

1. Фонд розвитку підприємництва <https://bdf.gov.ua>
2. Навчальна платформа для підприємців <https://startbusiness.com.ua>
3. ЮРЛІГА. Аналітика <https://jurliga.ligazakon.net/ua/analytics/>
4. Платформа юридичних консультацій «WikiLegalAid» <https://wiki.legalaid.gov.ua/>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 60 годин/2 кредити ECTS. Навчальна дисципліна містить 8 тем.

Методика опанування навчальної дисципліни базується на поєднанні послідовності вивчення лекційного матеріалу, опрацювання завдань на практичні (семінарські) заняття, самостійної роботи здобувачів з використанням основного і додаткового матеріалу з різних інформаційних джерел.

В процесі викладання навчальної дисципліни застосовуються методи «мозкового штурму», кейс-метод, творчого пошуку, роботи в малих групах, які допомагають покращити результативність і засвоєння матеріалу, допомагають навчити висловлювати свою думку.

На лекціях дається матеріал для опрацювання у формі презентацій, лекцій-пояснень. Деякі питання лектор виносить на самостійне опрацювання. Під час лекції здобувачі мають можливість ставити запитання. З окремих питань лекційного курсу може проводитися дискусія між лектором та здобувачами – або акцентувати увагу на важливих, принципових та проблемних моментах.

Плани практичних (семінарських) занять з курсу «Підприємницьке право» для здобувачів вищої освіти розроблені згідно з навчальним планом Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Мета практичних (семінарських) занять – надати допомогу при поглибленому вивченні теоретичних положень курсу, виробити у студентів вміння правильно орієнтуватися та застосовувати законодавство у сфері підприємництва.

Для підготовки до практичних (семінарських) занять необхідно використовувати лекційні нотатки, рекомендовану літературу та чинне законодавство України з відповідної теми.

Відповідно до навчальних планів факультетів (інститутів), студенти денної форми навчання виконують модульну контрольну роботу наприкінці семестру за навчальним матеріалом, опрацьованим протягом усього семестру.

Лекційні заняття

№	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, посилання на інформаційні джерела)
1	Тема 1. Місце права на підприємницьку діяльність в системі прав людини. Загальні засади підприємницької діяльності, підприємницьке законодавство Зміст та сутність права на підприємницьку діяльність. Особливості реалізації права на підприємницьку діяльність. Поняття та ознаки підприємницької діяльності. Відмежування підприємницької діяльності від інших видів діяльності. Підприємницьке законодавство. <i>Літературні джерела: [1-8]</i>
2-3	Тема 2. Загальні положення про суб'єктів підприємницької діяльності. Поняття та ознаки суб'єктів підприємницької діяльності. Класифікація суб'єктів підприємницької діяльності. Права та обов'язки суб'єктів підприємницької діяльності. Організаційно-правові форми суб'єктів підприємницької діяльності. Господарські товариства як суб'єкти підприємництва. Фізична особа як суб'єкт підприємницької діяльності. <i>Літературні джерела: [1-8]</i>
4	Тема 3. Державне регулювання та легалізація (легітимація) підприємницької діяльності Поняття, методи, засоби державного регулювання господарських відносин. Правове регулювання участі держави у підприємницькій діяльності. Державна підтримка суб'єктів підприємництва. Поняття легалізації (легітимації) підприємницької діяльності. Загальний порядок створення суб'єктів підприємницької діяльності. Державна реєстрація суб'єктів підприємництва, загальні та спеціальні умови здійснення підприємницької діяльності. Ліцензування, дозвільна система у підприємницькій діяльності. Припинення суб'єктів підприємництва. Реорганізація та ліквідація суб'єктів підприємництва. <i>Літературні джерела: [1-8]</i>
5	Тема 4. Правовий режим майна суб'єктів підприємницької діяльності Поняття та види майна у підприємницькій діяльності. Джерела формування майна суб'єктів підприємницької діяльності. Види правового режиму майна суб'єктів підприємницької діяльності. Характеристика права власності як основного правового режиму майна суб'єктів підприємницької діяльності. Характеристика права оренди майна суб'єктами підприємницької діяльності. Особливості використання природних

	ресурсів, прав інтелектуальної власності у підприємницькій діяльності. Корпоративні права суб'єктів підприємництва. <i>Літературні джерела: [1-8]</i>
6	Тема 5. Господарські зобов'язання. Договори у підприємницькій діяльності Поняття, підстави виникнення господарських зобов'язань, їх вид Виконання та припинення господарських зобов'язань. Поняття та види господарських договорів. Зміст і форма господарського договору. Укладення господарського договору, його виконання, зміна розірвання. Характеристика різних видів договорів у сфері підприємницької діяльності: договори на реалізацію майна, продукції, договори про використання майна, договори про виконання робіт і надання послуг та ін. <i>Літературні джерела: [1-8]</i>
7	Тема 6. Відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності. Захист прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності. Поняття та види юридичної відповідальності та загальні засади відповідальності суб'єктів підприємництва. Поняття, ознаки, види відповідальності суб'єктів підприємництва. Підстави та межі відповідальності суб'єктів підприємництва. Види санкцій. Відшкодування збитків. Штрафні санкції. Оперативно-господарські санкції. Адміністративно-господарські санкції. Особливості адміністративної та кримінальної відповідальності за правопорушення у сфері підприємницької діяльності. <i>Літературні джерела: [1-8]</i>
8	Тема 7. Захист прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності. Поняття та правова основа захисту прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності. Підстави захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності. Форми та способи захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності. Загальні положення про судовий захист суб'єктів підприємницької діяльності. <i>Літературні джерела: [1-8]</i>
9	Тема 8. Антикорупційна стратегія та політика суб'єктів підприємницької діяльності. Поняття корупції та корупційних дій. Статус Національного агентства з питань запобігання корупції. Формування та реалізація антикорупційної політики в сфері підприємництва. Запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням. Запобігання корупції у діяльності юридичних осіб. Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків. <i>Літературні джерела: [1-8]</i>

Практичні заняття

№	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, посилання на інформаційні джерела)
---	--

1	Тема 1. Місце права на підприємницьку діяльність в системі прав людини. Загальні засади підприємницької діяльності, підприємницьке законодавство
2	Тема 2. Загальні положення про суб'єктів підприємницької діяльності.
3	Тема 3. Державне регулювання та легалізація (легітимація) підприємницької діяльності
4	Тема 4. Правовий режим майна суб'єктів підприємницької діяльності
5	Тема 5. Господарські зобов'язання. Договори у підприємницькій діяльності.
6	Тема 6. Відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності та захист їхніх прав і законних інтересів.
7	Тема 7. Захист прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності.
8	Тема 8. Антикорупційна стратегія та політика суб'єктів підприємницької діяльності.
9	МКР у формі тестування

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом і виконується в позааудиторний час. Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача, регламентується робочим навчальним планом.

Зміст самостійної роботи визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями викладача.

№з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин СРС
1	Підготовка до аудиторних занять	16
2	Підготовка до МКР	2
3	Підготовка до заліку	6

Самостійна робота полягає у:

- 1) опрацюванні окремих питань теми або тем, що не були розглянуті під час лекції або практичного (семінарського) заняття (зазначені питання оголошуються викладачем);
- 2) підготовці до практичних (семінарських) занять та модульної контрольної роботи;
- 3) підготовці презентацій або інших письмових завдань по окремим питанням тем.

Під час самостійної роботи, пов'язаної з аудиторними заняттями, студенти мають опрацьовувати теоретичні основи лекційного матеріалу та питання, рекомендовані для самостійного вивчення, ознайомитись з основними нормативно-правовими актами відповідно до теми. Це дає змогу підготуватися до виступів на занятті, розв'язувати ситуаційні завдання, а також зорієнтуватися в нормативних джерелах та реалізує вміння швидко шукати потрібну інформацію в законодавстві.

При підготовці презентації студентам надається можливість працювати над позапрограмними джерелами, творчо осмислюючи окремі проблемні питання, що дає можливість з'ясувати особливості започаткування та ведення підприємницької діяльності, пов'язаної зі спеціалізацією студентів.

Універсальною та найбільш поширеною формою самостійної роботи студентів є робота з конспектами, матеріалами лекцій, підручниками, нормативно-правовими актами, науковою літературою, Інтернет-ресурсами. При цьому слід застосовувати виключно чинне, на момент виконання завдання (на час підготовки до заняття), законодавство.

Для використання останньої редакції доцільно використовувати відповідні аналітичні інформаційно-правові системи або вільно доступні ресурси мережі Інтернет на сайтах <http://rada.gov.ua/> та інших.

Із судовою практикою при необхідності можна ознайомитися в Єдиному реєстрі судових рішень в мережі Інтернет на сайті <http://reyestr.court.gov.ua/>

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Всі заходи поточного контролю відбуваються у синхронному режимі (опитування, вирішення практичних завдань, тестування, модульна контрольна робота відбуваються під час аудиторних занять).

Відвідування **лекцій** є правом студента, але присутність на лекційних заняттях є бажаною, так як викладач роз'яснює основні питання теми, термінологію, окремі положення законодавства, що сприяє більш легкому сприйняттю матеріалу і подальшому опрацюванню різного роду завдань. В ході лекції у студентів є можливість ініціювати обговорення того чи іншого питання в рамках розглядуваної тематики.

Обов'язковим для студента є участь у **практичних (семінарських) заняттях, виконання модульної контрольної роботи**, присутність на заліку.

При підготовці до практичного (семінарського) заняття студенти мають приділяти увагу матеріалу, зазначеному у плані відповідної лекції, а також іншим рекомендованим джерелам (в контексті того чи іншого практичного (семінарського) заняття).

На практичному (семінарському) занятті передбачається активна участь студента. Важливою при цьому, є участь в обговоренні питань теми. Активна участь студента на практичному (семінарському) занятті значною мірою формує рейтинг його знань. Робота на заняттях може включати тестування, експрес-опитування, дискусію, вирішення інших завдань.

Якщо студент був присутній на всіх аудиторних (лекційних і практичних (семінарських)) заняттях і показав у підсумку високий результат знань з предмету, він може отримати високий рейтинговий бал. Натомість, якщо студент пропускав аудиторні заняття, - у підсумку може отримати доволі низький бал, що стане причиною не допуску його до заліку. Щоб не допустити такої ситуації студенту, який пропускав заняття, обов'язково слід відпрацювати пропуски самостійно. При цьому відпрацюванню підлягають усі питання пропущеної теми. Рейтинг студента, який пропустив заняття залежить від якості відповідей на питання. Якщо студент отримує низький рейтинг, він не буде допущений до заліку.

Відпрацювати пропущене практичне (семінарське) заняття студент може протягом двох тижнів з дати проведення заняття (тобто до початку наступного практичного (семінарського) заняття), тому що освоєння подальшого матеріалу пов'язане з розумінням попередніх тем. Завдання для відпрацювання заняття має бути погоджено з викладачем.

Штрафні бали не передбачені.

Важливе значення мають рекомендації викладача для самостійного опрацювання нормативно-правових актів. Студент, користуючись порадами викладача з перших занять повинен опановувати рекомендовані положення Цивільного кодексу України, інших законів, що регулюють сферу підприємництва.

За підсумками вивчення навчальної дисципліни студенти виконують модульну контрольну роботу.

Політика навчальної дисципліни «Підприємницьке право» передбачає відповідальність викладача і студента, прозорість оцінювання, інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

(інша необхідна інформація стосовно академічної доброчесності)

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Студент повинен ознайомитись із цим загально університетським документом і винести для себе наступне: академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролю. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування виконаних робіт однокласників, плагіату (відтворення опублікованих робіт без зазначенні авторів цих робіт та без належного посилання на видання цієї роботи). У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат), робота оцінюється незадовільно.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Рейтинг з навчальної дисципліни складається з балів, що отримує студент за:

- 1) роботу на практичних (семінарських) заняттях;
- 2) модульну контрольну роботу;
- 3) за необхідності – **залік**.

Непроходження заходу поточного контролю в синхронному режимі без поважних причин оцінюється у 0 балів.

Календарний контроль проводиться двічі на семестр згідно графіку Університету як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу з дисципліни. Умовою успішного проходження календарного контролю є набрання студентами 50% і більше можливих на дату календарного контролю балів (наприклад, якщо на даний момент у студента була можливість набрати 30 балів, 1-а атестація виставляється за умови набрання ним 15 балів, якщо на момент виставлення 2-ї атестації була можливість набрати 60 балів – атестація виставляється за умови набрання студентом 30 балів).

Семестровий контроль: залік.

Рейтингова оцінка доводиться до здобувачів на заліку під час заліково-екзаменаційної сесії.

Умови допуску до семестрового контролю: рейтингова оцінка студента становить не менше **30 балів**.

Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку та набрали **60 і більше балів**, отримують відповідну рейтингову оцінку без потреби проходження заходу семестрового контролю.

Здобувачі, які виконали умови допуску до заліку, але набрали менше 60 балів, а також ті, хто бажають підвищити свою рейтингову оцінку, проходять захід семестрового контролю у формі, **залікової роботи**.

Здобувачі, які набрали протягом семестру **0-29 балів**, до заліку не допускаються.

Зі здобувачами, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку менше 60 балів, а також з тими здобувачами, хто бажає підвищити свою рейтингову оцінку, відповідно до розкладу проведення заліків викладач проводить семестровий контроль (залікову роботу). Залікова робота проходить у формі усної співбесіди за окремими питаннями, передбаченими у Додатку 1. Здобувачу задається 5 питань, відповідь на кожне з яких оцінюється виходячи з 20 балів.

Якщо здобувач, який складав залік для підвищення своєї рейтингової оцінки і за його результатами отримав меншу кількість балів, ніж кількість балів, отриманих за результатами заходів поточного контролю, то у цьому випадку застосовується «жорсткий» підхід - здобувач отримує рейтингову оцінку за результатами залікової роботи.

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань, він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому університетом порядку.

Рейтингова система оцінювання

Поточний контроль: проводиться шляхом опитування, контролю засвоєння навчального матеріалу (завдання на знання та розуміння законодавства, моделювання життєвих ситуацій) на семінарських (практичних) заняттях та виконання МКР, які проводяться у формі тестових завдань.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання (надання відповіді на конкретне питання або пояснення ходу розв'язання практичного завдання);
- участь у дискусіях на заняттях;
- доповнення, до того, хто відповідає;
- письмові завдання, експрес-тестування з певної теми;
- модульна контрольна робота;
- самостійне опрацювання тем.

Система оцінювання

Контрольний захід оцінювання	%	Ваговий бал	Кількість	Всього
Відповіді, доповіді, вирішення ситуаційних завдань (кейси, задачі) на семінарських (практичних) заняттях	70	0-10	7	70

Модульна контрольна робота	30	0-30	1	30
Всього				100

Критерії оцінки відповідей на семінарських (практичних) заняттях:

- 9-10 балів – надання повної і правильної відповіді на поставлене питання у поєднанні зі слушними доповненнями відповідей інших студентів;
- 6-8 бали – надання в цілому правильної відповіді з незначними недоліками або з порушенням логіки викладення відповіді;
- 3-5 бали – надання відповіді з істотними недоліками; студент не може відповісти на уточнюючі запитання через недостатнє розуміння навчального матеріалу;
- 1-2 бали – надання відповіді, яка свідчить про нерозуміння навчального матеріалу; доповнення відповіді іншого студента.

Підлягає оцінюванню робота студента на практичних заняттях № 2-8, на останньому практичному занятті (№ 9) студенти складають МКР.

Критерії оцінки вирішення ситуаційних завдань (кейси, задачі) на семінарському (практичному) занятті:

- 9-10 балів - використовуючи чинне законодавство студент правильно виконав ситуаційне (практичне) завдання з відповідним обґрунтуванням своєї відповіді;
- 6-8 бали - при вирішенні ситуаційного (практичного) завдання студент допустив незначні помилки або недостатнє обґрунтування;
- 3-5 бали - студент вирішив ситуаційне (практичне) завдання з суттєвими помилками, або без обґрунтування;
- 1-2 балів – вирішення завдання свідчить про нерозуміння навчального матеріалу.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Контрольна робота проводиться на останньому практичному занятті у формі тестування. Правильна відповідь на одне тестове питання оцінюється у 1 бал. Максимальна оцінка за контрольну роботу **30 балів**.

Критерії оцінювання залікової роботи у формі усної співбесіди

Здобувачі, які набрали протягом семестру **30-59 балів**, зобов'язані скласти залікову роботу відповідно до переліку питань, передбачених у Додатку 1. Здобувачу задається 5 питань, відповідь на кожне з яких оцінюється виходячи з **20 балів**. Семестровий контроль виставляється за результатами залікової роботи.

Критерій	Бал
Надано відповіді на всі запитання, при цьому відповідь свідчить про уміння використовувати теоретичний матеріал, знання необхідних нормативно-правових актів, уміння самостійно мислити, робити висновки, робити приклади.	19-20

Надано відповіді на більшість запитань, при цьому відповідь свідчить про достатнє знання теоретичного матеріалу та законодавства; або у відповіді є незначні неточності	13-18
Відповіді на запитання є неповними, свідчать про поверхневе знання теоретичного матеріалу та законодавства; або у відповіді є суттєві неточності	6-12
Не надано відповідей на більшість запитань, при цьому відповіді свідчать про істотні прогалини у знанні теоретичного матеріалу та законодавства.	0-5

Заохочувальні бали

Студент має можливість отримати до **10 заохочувальних балів** в межах загальної кількості балів за виконання творчих робіт з дисципліни, зокрема:

- участь у факультетських, інститутських олімпіадах з дисципліни
- участь у конкурсах робіт з тематики дисципліни
- підготовка оглядів наукових праць, тез доповідей на науково-практичну конференцію та наукових статей за тематикою дисципліни
- проходження онлайн-курсів чи іншого елементу неформальної освіти за тематикою дисципліни із отриманням сертифікату.

Важливо! Виконання вищезазначених видів робіт має бути обов'язково погоджено із викладачем. В процесі погодження викладач повідомляє студенту кількість балів за певний вид роботи, яка визначається із урахуванням обсягу годин онлайн-курсу, рівня конкурсного заходу, складності тематики наукової роботи, результатів, які можуть бути набути під час їх виконання тощо. За виконання завдання без погодження з викладачем бали не виставляються. Результати проходження студентом елементів неформальної освіти можуть бути зараховані як одна тема або відповідні бали від 2 до 10 може бути додано до загальної суми балів, отриманих студентом протягом вивчення дисципліни.

Сума заохочувальних балів не може перевищувати 10 балів, при цьому загальний рейтинговий бал здобувача не може перевищувати 100 балів.

Для отримання здобувачем вищої освіти відповідних оцінок (ECTS та традиційних) його рейтингова оцінка (RD) переводиться згідно з таблицею:

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Для отримання додаткових балів студенти можуть пройти такі дистанційні або онлайн курси на відповідних платформах, зокрема <https://help.elearning.ext.coe.int/local/edcatalog/pages/courses.php>

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти регулюється «Положенням про визнання в КПІ ім. І. Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті» (<https://osvita.kpi.ua/node/179>), згідно з яким визнання

результатів навчання проводиться, як правило, до початку семестру. Освітній компонент може бути зарахований частково або повністю за результатами подання документів (сертифікатів) про проходження професійних курсів/тренінгів, онлайн освіти тощо за тематикою освітнього компонента.

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль викладено в Додатку 1.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентами кафедри інформаційного, господарського та адміністративного права, к.ю.н, доцентом Липницькою Євгенією Олександрівною та к.ю.н. Сидоренко Вікторією Володимирівною.

Ухвалено кафедрою інформаційного, господарського та адміністративного права (протокол № 15 від «26» травня 2025 року)

Погоджено Методичною радою КПІ ім. Ігоря Сікорського (протокол № 8 від «29» травня 2025 року).

Перелік питань, які виносяться на залік:

1. Поняття та ознаки , види підприємницької діяльності.
2. Відмежування підприємницької діяльності від інших видів діяльності.
3. Право на підприємницьку діяльність.
4. Правова основа здійснення підприємницької діяльності та система джерел підприємницького права.
5. Поняття та ознаки суб'єктів підприємницької діяльності, їх правосуб'єктність.
6. Основні права та обов'язки суб'єктів підприємництва.
7. Класифікація суб'єктів підприємницької діяльності.
8. Поняття та види підприємств, їх характеристика їх правового статусу.
9. Господарські товариства як суб'єкти підприємництва.
10. Фізична особа як суб'єкт підприємницької діяльності.
11. Характеристика інших суб'єктів підприємництва.
12. Значення та засоби державного регулювання господарських відносин.
13. Державна підтримка суб'єктів підприємництва.
14. Порядок створення та державної реєстрації суб'єктів підприємництва, загальні умови здійснення підприємницької діяльності.
15. Спеціальні умови здійснення підприємницької діяльності.
16. Ліцензування у підприємницькій діяльності.
17. Дозволи на здійснення підприємницької діяльності.
18. Припинення суб'єктів підприємництва.
19. Поняття та види майна у підприємницькій діяльності.
20. Джерела формування майна суб'єктів підприємницької діяльності.
21. Види правового режиму майна суб'єктів підприємницької діяльності.
22. Право власності та право оренди як правові режими майна суб'єктів підприємницької діяльності.
23. Використання природних ресурсів у підприємницькій діяльності.
24. Використання у підприємницькій діяльності прав інтелектуальної власності.
25. Корпоративні права суб'єктів підприємництва.
26. Поняття та види господарських зобов'язань.
27. Поняття та ознаки, види господарських договорів.
28. Зміст і форма господарського договору.
29. Укладення господарських договорів, їх виконання, зміна і розірвання.
30. Поняття та види юридичної відповідальності та загальні засади відповідальності суб'єктів підприємництва.
31. Поняття, ознаки та принципи господарсько-правової відповідальності.
32. Підстави та межі господарсько-правової відповідальності.
33. Види господарських санкцій. Відшкодування збитків. Штрафні санкції. Оперативно-господарські санкції. Адміністративно-господарські санкції.
34. Особливості адміністративної та кримінальної відповідальності у сфері підприємницької діяльності
35. Поняття та правова основа захисту прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності.
36. Підстави захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності.
37. Способи захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності.
38. Форми захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності.
39. Загальні положення про судовий захист суб'єктів підприємницької діяльності.
40. Захист прав суб'єктів підприємницької діяльності судами загальної юрисдикції, господарськими та адміністративними судами.